

ZGODNJA DANICA.

KATOLIŠK CERKVEN LIST.

Danica izhaja vsak petek na celi pol, in velja po pošti za celo leto 4 gld. 60 kr., za pol leta 2 gld. 40 kr., za četrt leta 1 gld. 30 kr. V tiskarnici sprejemana za leto 4 gold., za pol leta 2 gld., za četrt leta 1 gl.; ako zadene na ta dan praznik, izide Danica dan poprej.

Tečaj XXXV.

V Ljubljani, 22. grudna 1882.

List 51.

Špirituval Slomšek, učenik slovenskega jezika in slovenski pisatelj.

Slomšek je že kot bogoslovec podučeval svoje tovariše v slovenskem jeziku, a zdaj kot špirituval je to opravilo z velikim veseljem in trudom nadaljeval. Veliko si je prizadeval, da bi se bogoslovci temeljito naučili slovenščine ter tako postali izgedni pridigarji; vedno je naglašal, da naj pridigarji govoré v lepi gladki in vzorni slovenščini. *) Spisal je v ta namen malo slovensko slovnico, katero so našli po njegovi smerti v njegovi zapuščini. Po njegovem navodu so bogoslovci I. in II. leta predstavljali poetične in prozaične dela v slovenščino, katere prestave je potem v peterih zbirkah izdal. Med temi deli se je „Keršansko devišstvo“ in „Življenje srečen pot“ prav mnogo med Slovenci razširilo, ter večkrat bilo natisnjeno. Bogoslovci III. in IV. leta pa so izdelovali pridige, katere je Slomšek pregledoval, ter so jih v slovenskih urah govorili za poskušnjo. V teh urah je skerbni špirituval bogoslovce tudi podučeval v pedagogiki, homiletiki. Tudi cerkveno in koralno petje, v katerem je bil strokovnjak, je podučeval bogoslovce.

Ker so tudi svetni ljudje poznali Slomšekovo učenost in milosérnost, prosili so ga, da naj bi jih učil slovenskega jezika. Slomšek jim je z veseljem to željo spolnil, ter vatanovil drugi tečaj za vnanje poslušavce, posebno za juriste, ki so se pripravljali na sodnijske poskušnje, in druge visoke cesarske vradnike. Vlada je namreč Slomšku dala privoljenje, da samore dajati veljavna spričevala o znanji slovenskega jezika.

Oglejmo si pa zdaj špirituvala Slomškega ko slovenskega pisatelja ali literata. Veliko del je on spisal, poskušal se v raznih tvarinah in oddelkih slovenskega lepoznanstva. **) Romanov ni pisal, katere pa zlasti dan-

danesh zelo spisujejo nekteri pisatelji in s njimi begajo možko in žensko mladino. Oziral se je na vse druge literarne dela, katere so tadanji čas slovenski pisatelji na svitlo dajali. Reči se tudi mora, da so slovenski učnjaki tadanji bili prav pozorni na Slomšekove dela.

Slomšek je izdal leta 1832 zbrane pesmi, tudi Ahacelove pesmi imenovane, katere so bile večkrat natisnjene. Te pesmi so se hitro razširile med slovenskim ljudstvom, katero je stare slabe pesmi opuščalo. Če pomislimo, kolikanj vpliva imajo pesmi med ljudstvom, moramo pač pripoznati, da ima Slomšek velike saaluge za slovenski narod, čegar ljubljeneec je kmalo postal. *)

Dal je tudi na svitlo „Evangeljsko hrano“, v kateri razlaga nedeljske in prazniške Evangelije, prav primérno, podučno in gnljivo. Duhovni in svetni ljudje so jo radi prebirali. Bil je plemenit visok vradnik, Nemec po rodu, a tudi slovenskega jezika zmožen, kateri je posebno cenil „Evang. hrano“, ter jo bral vsako nedeljo, kedar ni mogel biti pri pridigi. Kot špirituval je Slomšek pripravljal gradivo za druge spise, katere je pozneje na svitlo dal, kakor izverstno „Apostoljsko hrano“, pedagogiko, homiletiko in druge dela, po katerih je njegovo ime zaslovelo po vsih slovenskih pokrajinah.

Slomšek je v svojih spisih posebno gledal na to, da narodu res podaja koristnih nauk, da um jasni in serce blaži. nagiba in vnema za dobre dela in vzorno keršan-ko življenje; in res, mora se pripoznati, da je silno dobro vplival na oliko in izobraženost slovenskega ljudstva v keršanskem duhu. Vse prihodnje čase bodo lahko Slovenci zajemali koristne nauke iz njegovih knjig. Kako vse drugač delajo marsikteri dandanes, ki po ptujem kopitu z mesenimi spisi lestvo mehkužijo. Škoda, da Slovenci premalo kupujejo Slomšekove dela, katere je hotel gospod vikarij Lendovšek v Ptuj izdati v 14 sno-

aquam sapientiae et doctrinas salutare. Utinam eruditi sacerdotes aequali modo aperirent fontem suae doctrinae ad adversarios refutandos et populum christianum in via veritatis et iustitiae conservandum!

*) Slovenci so hitro spoznali Slomškega po njegovih spisih, kateri so romali od biše do biše; silno se je toraj ljudstvo veselilo, ko je bil Slomšek povzdignjen na škofovski sedež, pa tudi so glasno jokali po cerkvah, ko so mu leta 1862 duhovni pastirji naznanili žalostno novico, da je Slomšek umrl.

*) In concionibus ne utamur verbis vulgaribus vel plebeis; ergo nec verbis obscenis, spurcis etc., sed cibum verbi divini proponamus in vase mundo et splendido. Quod autem non est interpretandum ita, ac si uti liceret constructione, pronuntiatione aut vocabulis plene alienis, sicuti passim hodie novatores, quibus vulgus quod croatitent indignans exprobrat.

**) Quum Slomšek optime novisset, verbum volare, literam manere, ideo thesaurus scientiarum ac experientiarum suarum literis mandavit, ex quibus gens Slovenorum hauriat

pičih po 20 pol, ter je to delo blezo zastalo. Kako vse boljši duh bi prišel med mladino, ako bi se Slomšekove dela obilnije brale! Naj bi si nekteri v tem oziru vést nekoliko bolj resnobno izpraševali.

Kdor koli pazljivo bere Slomšekove knjige, bode spoznal, kako je pisal v slovenskem duhu, kako v kratkih besedah veliko pové, iz domačih krajev in šég jemlje pojasnovanja, podobe itd.; po njegovih spisih se nam je treba ravnati. *)

Po svojih govorih in spisih pridobil si je Slomšek toliko veljavo v slovenskem narodu in v katoliški cerkvi, da smemo nanj obračati Mojzesove besede (iz V. bukev, V. 15, 18): *Prophetam de gente tua et de fratribus tuis suscitabit tibi Dominus.* — Preroka izmed tvojega naroda, izmed tvojih bratov ti bo obudil Gospod.

Ako se pomisli, kako čisto in neomadežano nravo je Slomšek učil, koliko si je ustmeno in s spisi, z misijoni in po vsih potih in načinih prizadeval ves narod slovenski zboljšati in povzdigniti; menda ne bo prederzno, če tudi zanj porabimo besede Mojzesove (V. buk. 5, 15): *Prophetam de gente tua et de fratribus tuis suscitabit tibi Dominus.* Preroka izmed tvojega naroda, izmed tvojih bratov ti bo obudil Gospod.

Ovčica.

(Pis. M. Skalovič.)

(Dalje.)

39. Večinoma so ovce ali bele ali černe volne. Černe premené pozneje barvo v rujavkasto in naposled stare škabe v sivkasto. Malo jih je pikastih, pa ko se ostrizejo, se volna razdeli samo v dvojce, v belo in černo.

Ni treba velike bistrournosti, da se po teh barvah razdelé in razločujejo ovčice Kristusove. Bele — nedolžni, černe — grešniki, rujave — spokorniki, pikaste — omahljivci. Pa kakor je rekel naš Zveličar v priliki od ljulike in pšenice: „Pustite oboje skupaj rasti do žetve“ (Mat. 13, 30), tako tudi na ovcah ostane pomešana volna do striženja. — Bela je barva nedolžnosti, čistosti, svetosti, pripodoblja zmago svetlobe čez temo. „Bodi tvoja obleka vedno bela“ (Eccl. 8, 9), pravi sv. pismo, ter hoče reči, da naj bode snažna. Zveličani v nebesih imajo belo obleko: „Kdor bo premagal, bode v belo oblečen, in njegovega imena ne bom zbrisal iz bukev življenja“. (Skriv. razod. 3, 4.) „Potem sem jih videl veliko trumov, ktere nihče ni mogel prešteti, iz vseh narodov in rodov, in ljudstev in jezikov stati pred sedežem in pred Jagnjetom, bili so oblečeni v bele dolge oblačila.“ (Isto 7, 9.) Bela je barva deviške čistosti. Marija, kot devica, ima belo obleko, in isto tako angelj, ki jo pozdravlja. Pri svetem kerstu podá mašnik kerščencu beli pertič, rekoč: „Sprejmi belo obleko, katero neomadežano prinesi pred sodnji stol Gospoda našega Jezusa Kristusa, da prejmeš večno življenje“. Podoba milosti božje in dušne svetosti in čistosti. Belo je podoba svitlobe, zato pravimo: po črni noči pride beli dan; ali če hočemo reči, da je stvar očitna, pravimo: to je jasno kot beli dan. Ko se je Jezus spremenil na gori Taboru: „se je svetil njegov obraz, kakor solnce in njegove oblačila so bile bele ko sneg“ (Mat. 17, 2);

*) Kdor pa je Slomška pridigovati ališal, ne bo pozabil njegove šege v tem pravilu. Kakor je rekel sv. Avguštin, da bi bil želel ališati pridigovati sv. Pavla, tako je tudi lahko mnogim izmed nas žal, ako nismo ališali pridigarja Slomška, če prav so mnogi še o njegovem času živeli.

nekteri predstavljajo: „bele kakor luč“. Tudi angelji, kot svitle nebeške bitja so bili v belo oblečeni, kadar so se ljudém prikazovali: „Angelj Gospodov je prišel iz nebes in pristopivši odvalil kamen od vrat, in je sedel na njem. Bilo pa je obličje njegovo kakor blisk in obleka njegova bela kakor sneg.“ (Mat. 28, 2—3.) Od todi pride, da so najvikši namestniki in služabniki Božji, kralji in duhovniki, nosili bele oblačila (v starih časih). Pri starih Peržanih je bila bela obleka kraljevo znamenje. Sveti oče papež imajo belo obleko. — Dné 21. januarija (sv. Neže dan) prinese kapitelj preč. lateranske cerkve v Rimu dva bela janjčka, kot vsakoletni dar iz dohodkov cerkvenih sv. Neže zunaj mestnih zidov. Volna teh dveh jagnjet se porabi za tako imenovane „palije“ (neka versta štole) za sv. očeta, za patrijarhe in nadškofe in nektere škofe, ki imajo ta privilegij. Po sv. maši jih blagoslové s posebnim blagoslovilom in potem jih redé v ta namen. — Slovencem in sploh Slovanom je bela barva jako priljubljena, saj glavno mesto na Kranjskem nosi že davno imé: „bela Ljubljana“. V narodnih pesmih se velikokrat ponavlja: beli grad, beli dvor itd.

Černo nasproti pomenja dušno in telesno temo, je podoba noči, smerti, žalosti in velikrat tudi hudobije. Tako pravi pesem isterska: „Pala je črna noč na travco zeleno, — travca ne more rast', a se ne zeleni; tako i moje serce, ko se ne veseli.“ (Volčič.) V tem pomenu, kakor žalovaje zaradi mnogih hudobij, katerih neke so prav černe ko pekel, nosijo duhovniki katoliški navadno černo obleko. Črna je barva smerti, ker se na serce vleže „črna tuga“, kadar koga izmed naših dražih smertna kosa pokosi. Pa tudi onim, ki se oskruniijo s kacim velikim hudodelstvom, pravimo, da imajo černo dušo, in ako se ne spokoré, preden jih črna zemlja požrè, pojdejo v černo temno brezno, iz katerega nikoli ni rešitve več in kamor ne prodre nijeden žarek bele večne svitlobe. Zató opominj perve adventne nedelje: „Noč je prešla, dan se je približal. Verzimo tedaj od sebe dela teme, in oblecimo orožje svitlobe. Kakor po dnevu pošteno hodimo, ne v požrečnosti in pijanosti, ne v nečistosti in nesramnosti, ne v kregu in nehvaležnosti; temuč oblecite Gospoda Kristusa.“ (Rim. 13, 13.) Te besede so tako presunile sv. Avguština, da je iz temnega nejevérc postal velik učenik sv. Cerkve, ki se sveti kot svitla zvezda med množico svetnikov nebeskih. (Konec prih.)

Ogled po Slovenskem in dopisi.

Iz Ljubljane. (Iz *Lichtenturnske ubožnice*.) To naravno sta une dni obiskala c. kr. deželni predsednik gosp. Winkler in njegova blaga gospá soproga, ktera sta vse poslopje ogledala in po želji g. predsednika so otroci imeli malo poskušnjo iz raznih tvarin v slovenskem jeziku; tudi pismene naloge so bile natanko pregledane. Gospod predsednik je v govoru do otrok naznanil svojo zadovoljnost z nauki in obljubil, da hoče Njih veličanstvo prositi, da bodo o svojem prihodu v Ljubljano tudi to napravo s svojim obiskanjem počastili. Bili so vsi osrečeni otroci in njihove učiteljice od te obljube in tako prijaznega obnašanja slavnih obiskovavcev.

O tej priliki naj se popravijo tudi neke razširjene pomote. Usmiljene Sestre so res oddale vlogo do deželnega zbora, ktera pa je obsegala le edino prošnjo: „Slavni deželni zbor naj bi dobrotno določil, če taisti deželne vstanovne gojence namérja oddati znanprej Vincencijevi družbi, ali ne. Pristavljeno je bilo, ako se gojenci izročé Vincencijevi družbi, da dosedanja pogodba

s slavnim deželnim odborom gre h koncu in s tem tudi njihova odgovornost neha, kajti z naprej bode njihova delavnost pri tej odgoji zgoli službena, brez lastne odgovornosti. Kongregacija je dobila dalje ustmeno vprašanje, pod katerimi pogoji bi po dosedanji pogodbi gojence še ohranila, ako bi se sl. deželni zbor ne odločil za njihovo izročilo do Vincencijeve družbe; na to je odgovorila, da mora začasno pogodba jenjati in se kaj stanovitnega v tej reči dognati, — toliko bolj, ker kongregaciji je od magistrata došla zahteva, da začasna vravnava (provizorium) mora nehati. Ker pa se kaj določnega drugače skor ne dá doseči, razun z napravo lastne ubožnice, bi kongregacija bila pripravljena tako zidati, ako bi ji sl. zbor dovolil za to napravo posojilo 15—18 tisoč gold. iz deželnega sirotišnega zaklada, in ravno tako pomagal k poplačevanju tega posojila z zagotovilom določenega števila deželnih vstanovnih gojencev na gotove leta. To tedaj je bil predlog, ne prošnja. Na ugovor, da večina usmiljenih Sester v teh napravah ni zmožna slovensčine, se odgovarja s tem, da izmed 64 usmiljenih Sester je 23 Slovenk, 4 Čehinje in 7 Nemkinj, in da Čehinje že gladko govoré slovensčino, in izmed 7 Nemkinj so se dozdej 4 že naučile toliko slovensko, kolikor je potreba pri njihovih opravilih.

Prošeni smo nadalje še povedati, da za sprejemo v hišnico sv. Jožefa se zahteva po 40 kr. na dan od osebe; le samo, ako je kdo s to pogodbo sprejet, da bo tudi pogreb zanj naprava oskerbela, plačuje po 50 kr. (Nameri se namreč rado, da kateri že malo dni ali tednov po svojem vstopu umerje.)

Zlata maša v Moravčah 1882. (Dalje.) Videli smo, kako ginljiva je bila predslovesnost zlate maše vravnana po milgsp. proštu Jož. Zupanu, zdaj pa se ozrimo še nekoliko na slovesnosti same.

Že 4. in 5. avgusta so bile Moravče v praznični opravi; postavljali so se slavoloki, mlaji, izobešale zastave, priravnnavali lepi in pomenjivi napisi po mnogih hišah in poslopjih, in bilo je vse živo in veselo v pripravljanji na slovesnost. Pred cerkvijo in po lepem prostoru na okrog je stalo 20 zalih mlajev, manjši pa so bili pred vsako hišo, kaki 4 do 10. Tudi zunaj moravške vasi po soseskah so stali zali mlaji, po hribih moravških pa so zvečer goreli veseli kresi, med drugimi dva na Limbarski gori. Z vsacega obéh zvonikov se je vtila 12 metrov dolga zastava, in enako so se mnoge hiše ponášale z zastavami. Mogočno streljanje se je razlegalo ne le v Moravčah, tudi z več družih krajev se je razlegal vesel strel iz možnarjev, in to celi večer.

Naj postavimo tukaj tudi nekatere napise. Pred cerkvijo:

Z Vami vedno Bog ostani
In Vas zdrave še ohrani,
Kar nevredni pros'mo mi,
Spros' naj Mati milosti!

Pred farovžem:

Serčno pozdravljeni, ljubljene oče!

Pred kaplanijo:

Zlatomašniku srečna leta!

Pri Štoronku:

Tebl sLaVa preČastitLJIVI gospoD zLatoMašnik
Častni kanonik! ŽIVIo! ŽIVIo!

Pri Benefiški, nad vrati:

Prečastiti dušni naš pastir!
Dan Vam zlat je, dan je svet:
Bog daj časne, večne sreče vir,
Bog Vas živi mnogo let!

Na drugi strani so bile letnice a) rojstva, b) po-

svečenja, in c) obhajanja zlate maše. — To je bilo bolj nizko na mlajih; malo više pa naslednje:

Zve-eljuy se fara naša,
Danes bode zlata maša.

Sreča ura, zlati dan,
Jubilira naš Dekan!

Pri Balju:

Živim služi v blagor naj,
Dušam ranjcim v sveti raj
Lepa ta Slovesnost naša,
Tomanova zlata maša.

Od g. Pleško-ta pri Benefiški:

Bog ohrani mnoga leta
Vsem preljubega očeta,
Častitega
Zlatomašnika!

In še več enacih, n. pr. pri Klopčarji, Stajgmanu, Jurku.

Zvečer v soboto je bilo svetično razsvitljenje. Bile so razsvitljene vse hiše; posebno odlikovale so se: hiša gosp. J. Miklavca, kaplanija in hiša Marije Gradove, pri kateri sta stala dva velika mlaja s pomenljivimi napisi.

Duša pri tacih rečéh je bil posebno gosp. nadučitelj Golmajar. Ne da bi gosp. zlatomašnik bil o tem kaj vedil, je napravil ta verli gospod v predvečer velikansko baklado, kateri se je vse čudilo. Gimnazijalni profesor v dunajskem Novomestu, g. dr. Fr. Detelja, je rekel, da ta baklada je kos bakladam, ki se po znamenitih mestih vidijo. Vdeležilo se je pri nji 40 naj znamenitih mož duhovnije; le-ti so s svetili (lampijoni) najprej ali okrog po vasi, potem pa so se vstopili v lep red s svetili med cerkvijo in dekanijem poslopjem. Ta pogled je bil kaj ginljiv. Povabil je bil g. nadučitelj k tej slovesnosti tudi sosednje gg. učitelje iz Mengša, Doba, Ihana in Št. Vida pri Berdu, ki so z izvrstnim petjem vsi slovesnost v cerkvi in drugod prav posebno povzdigovali. Pri razsvitljenji se je kaj lepo in velikansko verstilo petje, zvonjenje v stolpih in pa pokaenje iz možnarjev.

Naj tukaj omenim, da 5. avgusta ob 11 dopoldne je pod vodstvom domačega učiteljstva prišla tudi vsa šolska mladina pred dekanijско poslopje, dečki in deklice, ki so se vsaki na svojem prostoru vstopili in so prav serčno in ginljivo svoje čistitanje opravili, ter po serčnem odgovoru g. zlatomašnika paroma v šolo se podali.

Zdaj pa se ozrimo še na slovesnost samo, ki se je opravljala 10. nedeljo po Binkošti, 6 avg., ko sv. Cerkev ima spomin Jezusovega spreminjenja na gori Taboru. Že ob dveh po polnoči se je pričelo zvonjenje in streljanje. Bilo je lepo vreme in ljudstvo se je jelo kmali shajati tudi iz okolice. Zraven tega, da je bil ves lepi prostor ob cerkvi spreminjen v nekak rajski vert, je bila tudi cerkev sama zunaj in znotraj, kar se je dalo, ozališana z venci, cvetličjem, zelenjem, zastavami itd.

Ob 10. med slovesnim zvonjenjem in mogočnim streljanjem pelje dolga procesija prečastitega zlatomašnika v lepo ozališano cerkev. Bil je z asistencijo vred v zali že omenjeni opravi. V vsem skupaj je bilo 28 gg. duhovnov: dekanijška duhovšina, gg. župnika z Doba in Berda, več zlatomašnikovih bivših kaplanov kot leviti, dekan iz Kamnika kot arhidijakon, ob straneh pa sta mu šla v rudečih mucetih milostni gosp. stolni prošt Jožef Zupan in pn. g. stolni župnik Anton Urbas.

Čast. gosp. Kapus, nekdanji zlatomašnikov kaplan, sedaj župnik v Kropi, je bil prevzel pridigo. Na besede sv. Pavla: „Naj vas ima vsak ko služabnike Kristusa.“

in delivce svetih skrivnost" (Kor. 1, 4.) je verli pridigar zastavil éversti govor o duhovskem stanu in njegovih tehtnih opravilih. Omenil je v vvodu, kako samo starost doživeti in veliko lét šteti, ni še pred Bogom nobeno zasluženje; ali s častjó se postarati, svoje leta z dobrimi deli zaznamovati, to je zasluženje pri Bogu... Veliko lét delati za čast Božjo, za zveličanje duš, živeti celó v viharjih časih sovraštva do Boga, resnice in pravice, pa stanovitno s sv. vero sebi izročenim um in pamet razsvitljevati, serca za Boga vnemati — to je čast in veselje za pošteno serce starega moža na dan, ko se ozira nazaj na 50 lét tacega zvestega svojega djanja.

Taki dan veselja, ktereja je Gospod naredil (Ps. 117, 24), pravi dalje pridigar, obhajamo mi danes v tem svetišu Božjem, ko smo se zbrali okoli našega v. čast. gosp. zlatomašnika, duhovnega očeta dekana, častnega kanonika. Iz naj večí hvaležnosti do Boga smo jih spremili k oltarju, da bojo danes pri daritvi sv. maše ponovili, ko so se pred 50 leti pri novi maši Bogu darovali.

O prečastiti gosp. zlatomašnik, kaj se vse budi v Vašem sercu na dan zlate maše, ako pogledate danes nazaj, kaj vse ste med tistim dnevom nove maše in med današnjim dnevom zlate maše doživeli!

Povedal je nadalje pridigar, da gosp. zlatomašnik so stari 75 lét; kot duhoven so bili eno leto na Igu, kacih 12 lét pri stolni cerkvi v Ljubljani, in čez 37 lét so že v Moravčah. Omenil občnega spoštovanja, ki so ga vživali delajoč za Boga, cesarja in dom, tudi v deželnom zboru, — pa priznanja, ki se je pokazalo tudi s tem, da so postali častni kanonik. Pa kmali je povedal pridigar, da je nemara že predaleč segel, ker ima zapoved: „Od mene ne govoriti“... Non nobis, Domine, sed nomini Tuo da gloriam! — Leca, spovednica, altar, kar je mašnikom od Boga izročeno, je bil obseg nadaljnegov govora. K sklepu je pridigar čestital Moravčanom za to lepo slovesnost, jih pohvalil, da svojemu duhovnemu očetu, dekanu in častnemu korarju tako posebno lepo in priserčno spoštovanje in ljubezen skazujejo; priporočil je vse pričujoče zlatomašniku v spomin pri daritvi zlate maše, in sklenil: molimo in prosimo Boga, naj zlatomašniku tudi še demantno mašo doživi milostno dodeli. —

Povemo naj, da prečastiti gosp. zlatomašnik so v 37 letih svojega pastirovanja v Moravčah imeli 16 duhovnih pomočnikov in 5 beneficijatov, in kolikor jih je moglo, so tudi vsi prišli k zlati maši. Izmed 16 duhovnih pomočnikov jih je umerlo že 5, izmed 5 beneficijatov pa 3.

Pri prijaznem pogostovanji po cerkveni slovesnosti je bilo 42 gostov, častivcev in prijatlov gosp. zlatomašnika; med njimi 27 duhovnov, 6 učiteljev in 9 družih civilistov iz duhovnije moravške in iz okolice. Kakor je navada o tacih prilikah, so se pri obedu slišale mnogotere serčne napitnice in zdravice. Milostni gospod stolni prošt Zupan so napili gosp. jubilantu; gospod zlatomašnik Njih Svetosti papežu Leonu XIII, Nj. Veličanstvu cesarju Frančišku Jožefu in Nj. knežje-škofovi Milosti dr. Janezu Krizostomu. Med drugimi znamenite ste bile tudi napitnice gosp. Ivana Kersnika, c. kr. notarja na Berdu, in preč. g. dekana J. Oblaka Kamniškega.

Več prijatlov, ki niso mogli v nedeljo priti, je obiskalo preč. g. zlatomašnika v ponedeljek, kakor gg.: mons. Jeran, župniki Jerič, Jamnik, Dolenc in drugi.

Moravska srenja pa je svojega ljubljenega in spoštovanega gosp. dekana-jubilanta tudi s tem počastila, da si ga je imenovala „častnega občana“ in je to volitev s prav lepo diplomu poterdila. Bivši in sedanji dekanovi gg. kaplani pa so gosp. zlatomašniku, razun

že omenjenih častnih daril, izročili tudi adresu, ki je prezalo delo po tehtnem obsegu in po zunanji opravi.
(Konec sledí.)

Marijine solze v Betlehemu. *)

(Zložil Mestoselski France Goriški, in posvečuje čast. gosp. Blažu Gerča-tu, velezaslužnemu vikariju v Čepovanu na Goriškem.)

Zime vladala je sila,
Prenočišča sta prosila
Sveta, glej, poročenca;
Ne odpró se jima vrata,
Betlehem odganja svata,
Oh, zastonj prosila sta!

Tužna Mati zapuščena!
Naj mi sveti solz le ena,
Ki tedaj jih líla si;
Líle z líc so Ti brez broja,
Vseh ne zmore duša moja,
V žalosti vtonila bi.

Še ni spolnjena spolnitev,
Že grenkobe ostrá britev
Mlado reže Ti sercé.
Svetu nosiš svit naproti,
Trudni Ti na merzli poti
Sveta noga trese se.

Solz potok Ti mraza vela
Lica moči. Osamela, —
V duši Tvoji se mrači!
Vražna vpira se Ti zveza:
Nepriлюдnost, zime jeza,
Nehvaležnost, trop skerbí.

Daj, naj s Tabo jočem, mila,
Ki pred vrata si hodila,
In zastonj prosila si,
K meni hodi, Mati zlata!
Glej, sercé že moj'ga vrata
Tu odpirajo se Ti.

Ko Te svet odganja jezni,
Naj omlajeno v ljubezni
Serce moje Tebi vrè!
Naj pred Tvoje svete noge
Cvetke trosim in preproge
Razprostiram Ti svitlè!

Oh, kakó je z grenko silo
V persih se sercé topilo,
Kak grenil je tuge strup!
Ko po mestu si hodeča,
Mati solzna in terpeča
Čula trum veseli hrup.

Terdi ljud, al prenočišča
Ni pri vas sred veselíšča
Za popotnika mladá?
Odpri vrata, hudobija!
Čuj, ki terka, je Marija:
Ona mati bo sveta.

*) Pesem ta zložena je kot prošnja do Božje Matere, da bi mojemu prijatelju sprositi blagovolila pri Bogu milost in rešenje iz zeló nevšečnega položaja, ter se Bog njega in njegove družine kmalu usmili.
Pis.

Sred veselja, hruma, plesa
Mile duše ni, ušesa
Vsmiljenju odpertega.
Tužna ko pričakovala,
Si zastoj pri vratih stala,
Vir se vderl je Ti solzá.

Zapuščena, zapuščena!
Gluh je ljud ko mrtva stena,
Kak skerbí Te, moči znoj!
Veš, da Sina, Mati sveta!
Ki Beseda v Teb' spočeta,
Svetu še zročiš nocoj.

Sneg že pada, veter brije,
Stréh nobena Te ne krije;
Kdo bo trojico odel?
Kamor gledaš, up je prazen;
Al napósled, glej, prijazen!
Te pod streho sprejme — hlev!...

V uri, žalosti bogati,
Tvoja skerb naj, slavna Mati!
Solze stiska mi z oči;
Druzega ne morem dati,
Ko Te Mater milo zvati,
In tolažbo svojih dni.

V persi lij, s skerbmi obsute,
Méd tolažbe, rajske čute,
S trona Svoj'ga daj pomoč!
K Tebi duh razpenja krila,
Večni demant, zvezda mila,
Svéti v zapuščena noč!

Orient — Izhod.

(Za slovó Teržaški razstavi.)

„Po priserčnem usmiljenji Boga
našega, po katerem nas je obiskal
Izhod z višave.“ (Luk. I. 78.)

Pred mnogimi leti zvečer v tihi temni noči se je šetal mlad dijak na obalah teržaškega morja. Ozirajoč se, če ga kdo opazuje in ne videč žive duše, zgrabi pest persti in peska ter zažene v mirno gladino morja. Eh! kakó lepo se je zasvetilo, bilo je tako zvano „fosforesciranje“ morske vode, svitile lučice so kakorti oživele iz temne globine, a hitro so nazaj zginile. In dalje je šel dijak ter hitel domú, a mislil si, gledajoč na zvezdato nebó, kolika razlika med hitro zginjajočimi vešami morskih lučic in med veke in veke v jednaki mirni svitlobi se bliščečimi zvezdami! Tako sorodna misel se je porodila v glavi istega dijaka, ki je letos na istem mnogo podaljšanem obrežji pri šetališču sv. Andreja obiskal krasno obertnijsko in kmetijsko (?) razstavo. Razstava je kakor morje na svetu, vedno menjajoče se, šest ur narašča — plima, a šest ur pada — oseka. Pest persti je vse razstavljeno blago, ki se — oh — za tako kratko svetlí, pa hitro zgine, in ni več kot porušena koliba, ki te spominja na kraj, kjer se je paslo malo pred tisoč in tisoč oči nad pogledom znajdb in ploda človeškega napora in truda. A nekaj vendar ostane? Dal mnoge je spodbudilo, da se loti z novimi močmi neprestanega truda in posla, da si več pribavi „blagostanja“ gmotnega! To je glavni „smoter“ (ozir, namen) vseh enakih razstav, proslavljen je „materije“ (grude), in oni napor, da si ljudje na svetu pripravijo nekov „raj“! A ne boš, brate! Kerubim stoji z gorečim mečem

pred vhodom, in umerljivemu človeku ne dopušča priti v „raj zemeljski“! Uživanje, veselice, blagostanje itd. — to je na svetu le nekova „fosforescenca“, katero proizvodi pest persti, kamenček, ki ga veržeš v valove človeškega serca, a hitro utonejo. Na stalno srečo, na neminljivo slavo, na večne luči nad nami se nam je ozirati. „I no! sej tudi mi ravno to hočemo.“ Tako se bode natihoma oglasil kak „framason“! Tudi mi častimo svitlobo, to vse oživljajoče solnce, „izhod“, to nam je bog in družega ne poznamo; napredek vsestranski, ves svet obsegajoče osrečenje — to je naš uzor, naša svitla ideja, ki razsvitluje najsvitlejše naše „Izhode“ (Oriente). Pa bo rekel kdo drugi, kako gre to vkup: teržaška razstava, framasoni, izhod? Jaz pa te vprašam, kakor dva učenca, ki sta šla v Emavo: „Kaj si ti sam ptujec v Jeruzalemu, da ne veš, kaj se je te dni v njem godilo?“ „Kaj?“ in rečeta: „Jezusa Nazarečana, kateri je bil mož prerok, silen v dejanji in besedi pred Bogom in vsem ljudstvom, kakó so ga naši veliki duhovni in starešine izdali, na smert obsodili in križali.“ (Luk. 24, 18—20.) Pa Jezusa v razstavi teržaški vendar niso obsodili in križali?! Kristus je dvema učencema pisma razlagal, da sta se popolnem prepričala, da je tako moralo biti. — „Jaz nisem Kristus, ne Elija, ne prerok“, je rekel sv. Janez Kerstnik; a, dragi brate, tudi jaz nisem prerok, še vse manj pa Kristus ali Elija; pa vendar neke pisma bi ti rad razložil, ki pričujejo o zgornjem mojem terjenji, da se je v teržaški razstavi vsaj napiknila nekaka „židarska“ znamka.

Koj pri vhodu v veliki glavni paviljon je v sredi med razstavljavci sveč stala mala „piramida“ z nekoviimi krožniki in verhu na čelu je imela napis: „Orient“. Pogledam v razstavni vradni zapisnik („officieller Katalog“), kdo bi nek bil ta „Orient“, pa ga ne najdem; in zakaj je ravno kovinske krožnike razstavil? Dalje grem na južni strani in med mnogimi krasnimi izdelki zagledam tudi živo naravno in jako okusno narejene umetne cvetlice: mnogo vertnic (gartrož), belih in rdečih, in — kaj natanko ponarejeno „akacijevo vejo“. Dalje zraven „kralja teržaških juvelirjev“ Janesich-ove delavnice za brušenje dijamantov na morski strani so bile pod steklenim pokrovom razstavljene „tri zlate piramide“, ki so namenjene za glavne tri dobitke pri razstavnem srečkanji. Tam blizu nekje je bila velika izložba železnih izdelkov neke „tverške“ (firme) z znamenjem morske noge, in tam blizu (kar se ne spominjam prav dobro, ker sem samo enkrat obiskal razstavo) na nekem mestu je stala cela kopa v piramidi složenih steklenic (pive?) s sliko „Gambrinusovo“ (mitičnega kralja pivopivcev) s spakovalnim napisom: „In hoc signo vinces!“ (V tem znamenju boš zmagal!) In to ne bi v oči bodlo onih obiskovalcev razstave, ki prav spoštujejo nebeško iskro svete vere? — Velika večina, se vé, je bilo silno lepih, krasnih, dragocenih nedolžnih, predmetov razstavljenih, a verski čut so žalile omenjene reči, o premnozih ne morem govoriti, ker nisem mogel vsega ogledati. Potlej, ko je bila že končana razstava, mi je pravil prijatelj, da tudi na „železnem paviljonu“ se visoko gori nad vhodom odlikuje podoba: treh piramid. — Ko ogledujem pa dobitke, me koj nadlegujejo postreščeki, da naj kupim sreček, in ko ne vidim kaj posebnega, se mi hvali kot poglavitno neka mitiška figura (Venera), v katero so zijali nekteri gledavci, ki pa je tako nespodobno pred oči postavljena, da sem si mislil, to je hram, kakor nekdanjih poganov! Boljše bi bil storil, da bi onih 10 soldov vstopnine podaril kacemu ubožčeku, katerih je sedaj po razstavi silno veliko.

Pri tolikem številu deležnikov, kakor je navadno pri velikih razstavah, je lahko misliti, da ni brez tacihi deležnikov, katerim je njih bog tisti „Izhod“, pa Venera,

slato, jesti in piti, sploh njih bog materija, to je: le samo telesno blagostanje. Vediti je, da vse velike lože framasonske se kličejo v njih znamenovanji: Izhod (orient), veliki izhod — „grande Oriente“, v Londonu, Parizu, Madridu, v Rimu, v Pešti, v Aleksandriji i. t. d. Ti veliki izhodi (vzhodi) imajo pod seboj manjše podružnice po vsem svetu. Kadar se shajajo, pravijo, da gredo v „Izhod“, ki sveti, ker njih veliki mojster (bezniški predstojnik) se usede na vzhodu lože gori na tretji stopnjici pri mizi, s plavim (modrim) pertom pogrnjeni (altar?) in derži „kladvo“ v rokah. Loža je četverogolata soba in manjša stran, ki je vhodu nasproti, se imenuje v najožjem pomenu „Izhod“. Tudi se imenuje framasonski odbor: „izhod“. To je spakovanje proti Njemu, ki se v sv. pismu imenuje resnični „Izhod“, to je, proti Jezusu obljubljenemu odrešeniku, katerega je imenoval prerok Zaharija: „Glej, pripeljal vam bom svojega služabnika Izhod“ (Zach. 3, 8.), in dalje pravi: „Glej moža! Izhod je njegovo ime“ (Zach. 6, 12.). In ravno tako je pel Zaharija, Janezov oče, pri obrezovanju svojega sinčka, ko je čudežno govoril: „In ti, otrok, imenoval se boš prerok Najvišjega: kajti šel boš pred obličjem Gospodovim, da mu pripraviš pot; in daš razum sveličanja ljudstvu njegovemu za odpuščanje njih grehov, po priserčnem usmiljenju Boga našega, po katerem nas je obiskal Izhod iz višave: da obsije tiste, kateri sedé v temi in smertni senci; da naravná noge naše na pot mirú!“ (Luk. I, 76—79.) To je tisti „Izhod“, ki je Bog od Boga, luč od luči, ali kakor v adventnem času, ravno na dan sv. Tomaža (tema nevere in Tomaž ste nekako sorodni imeni) 21. decembra, ko je najkrajši dan in najdaljša noč, poje in zdihuje cerkvena velika antifona: „O Oriens“ itd. po slovensko:

O bližeči Izhod resnice,
Svit, od večne luči dan!
Čisto solnce vse pravice,
Ki zjasniš naš temni stan,
Pridi revne razsvetlit,
Smertne sence oprostit!

Mirogoj.

Razgled po svetu.

Bavarsko. V Monakovem bodo zidali novo častljivo cerkev sv. Ane. Magistrat bode k temu dal 100.000, finančno ministerstvo 600.000 mark; vsi stroški bodo segli do 925.000 mark. — To kaže na boljše kot je bilo pred kaj časom, ko so zapeljivcem in odpadnikom, ki so se lažnjivo imenovali „starokatoličani“, dali cerkev, katero so katoličanom ugrabili.

Na Bavarskem imajo 115 družb katoliških rokodelskih pomočnikov, in sicer, v škofijah monakovski in regenburški po 24, v avgsburški 22, v vireburški 19, v bamberski in pasovski po 10 itd. Svoje lastne hiše ima 17 taci družb... Koliko pa na Slovenskem?!

Laško. V Rimu je 4. listopada umerl švicarski poslanec pri laškem kralju, Pioda po imenu. Pravijo, da pri polni zavednosti je zahteval duhovna, ker bil je katoličan; pasjeverski človek, njegov prijatelj (prijatelj od neprijaznosti, kakor lux a non lucendo) pa da je to odvernili. Neki naročnik časnika „Journal de Rome“ hoče biti porok za resnico tega naznanila in še pristavlja, da hči umerlega je rekla: „Moj oče hočejo mašnika, pusté jih pa umreti brez verskega tolažila“. Ta hčerka, pravijo, je umirajočemu očetu še bridko martro v roke dala. —

Znani Passaglia, ki je bil odpadel od svojega reda in od sv. Cerkve in je bil od vlade postavljen za

profesorja na univerzi v Parizu, se je spreobrnil in vernil v katoliško Cerkev; podvergel se je ponižno vsem pogojam, ki mu jih je Cerkev postavila za spravo. V kratkem bo pustil omenjeno profesorstvo in bode v neki znameniti cerkveni napravi ko učenik opravilo dobil. Deo gratias! Naj molijo, kateri pri Bogu veliko premorejo, da bo še Döllinger tako storil.

Prusko. Obrenske okrajine je razdevala tolika povenjenj, da se škoda ne dá premérati, državnih in osebnih pomočkov iščejo, da bi se terpečim pomagalo. Deržava je na prvo odločila 500.000 mark v ta namen. „Dülmenski Missionsblatt“ naznanja željo, naj bi te obiskovanja Gospodove v zemljo zamaknjene serca tolikih ljudi zopet obrnile k Bogu in k višjim namenom; sej to Bog hoče, kadar šibe pošilja.

V pruskem deželcem zboru je bila te dni obravnavana, kako bi se tolikemu potepinstvu in postopanju v okoliščini prišlo, in minister Puttkammer ni vedil drugega pomočka, kakor pomnoženje žandarmerije, kateremu je pa verli Windthorst tako posvetil, da se ministru ni le blišalo, temuč ga je tudi peklo. Minister je sam naravnost rekel, da potepinstvo se je zlasti poslednjih 10 lét znatno kazalo. Windthorst mu je odgovoril, da ta številka ima velik nauk v sebi in da nesrečno potepinstvo je močno v zvezi s cerkveno-politiško borbo, ker le-ta je cerkveno veljavo in red potlačila, in to se je zgodilo vsled tistih čudnih postáv, pod katerimi zdaj živijo na Pruskem. Pa ne le cerkveno-politiške, ampak tudi šolske postave so krive, da se potepinstvo množi; kajti šola ni več v redu, — v nji je veljava čisto poterta in grozen bo sad, ako se na tem polji ne začne drugači delati. V šoli naj bi se otroci obilniše učili veroznanstva, pa ne le učili se, temveč se tudi odgojali (spodobno isrejalj). Poslanec sklepa: „Vse to je prehudo oškodvano, če ne uničeno s postavami, ki se po „Falku“ imenujejo, in ktere so gospodje liberalci podpérali. To so vzroki potepinstva.“ — Minister je nato tisto struno napél, ki poje: le táji, ker nimaš dokazov! Toda poslanec Schorlemer Alst je nato še bolj pojasnil vire potepinstva in Puttkammerju take pravil, da jih bo gotovo dolgo pomnil.

Od 30. nov. dalje zaséda zraven deželnega tudi državni zbor. Razun nadaljevanih sovražljivost zoper katoliško Cerkev ni prav veliko poročevati. Prešnji „reichsrath“ je bil sprejel osnovo, da naj se duhovni ne preganjajo zaradi tako imenovanih „neopravičenih cerkvenih opravil“. Središe toraj je 6. t. m. interpeliralo, zakaj da ta naredba še zmeraj k veljavi ne pride? Je mar to tista hvalisana miroljubnost, da se terpi taka neslišana drakonska postava, če tudi državni zbor zahteva, da naj se odpravi! Tudi poslednja postava od mesca julija, ki tiče poklicanje škotov na njih sedeže nazaj itd., še vedno čaka na zverševanje — v dokaz, kako res očetovsko se misli in dela s katoličani? Vedno večje število krivih priség preganjavcem katoličanstva sive lase dela in justicminister meni, kolikor se dá z naj večji slovesnostjo naj se sprejemajo prisege pri sodnijah. Toda kaj se bo menil za slovesnost človek, kateri je zgubil vero in vest?! Pokličite v deželo zopet vero, in krive prisege bodo zginile same od sebe.

Knez Bizmark se je vernil iz varzinskih toplic; toda ne v deželni in ne v državni svét se do zdaj ni prikazal.

Nepričakovana serčnost katoličanov na Pruskem, s kakoršno so se framasonski kulturni borbi ukljub postavili in konservativna močna stran na Nemškem — to so nekake znamenja, gotovo ne odveč prijazne Hobenzollerjem, kateri niso le samo deležniki framasonstva, temuč saj po imenu tudi njegovi zavetniki, akoravno, kakor omenjena brošura pravi, cesar Viljem ne zavetuje

brezboštva, temuč veruje v razodeto vero, in da hohenzollerstvo je v skrajnem slučaju katoličanstvu bližje, kakor pa — ateizmu, brezboštvo.

Francosko in prusko frامasonstvo. Odkar je bil verli Mak-Mahon politiško odpravljen, se frامasonstvo na vse kriplje košati in iše v vsih razmérach katoličanstvo spodriniti in polno veljavo si pridobiti. Gambettov list „Republique Française“ to jasno poterjuje. Naznanja namreč, kako je bilo mesca oktobra t. l. v eni pariških lóž zbranih do 500 frامasonov, da zaslišijo odgovor prešnjega ministra Konstans-a, kako se je obnašal oziroma na frامasonstvo o svojem ministrovanji. „Cöln. Volksztg.“ poroča, da br. Konstans, stolski mojster, je o ti priliki imel prav „jasen“ govor o svoji politiki sploh o tistem času, ko je bil minister. Pravil je posebej, kako težavno je bilo zverševanje marcovih dekretov (zoper cerkvene redove). Nadalje se je bolj natanko govorilo o notranji in vnanji politiki, pa kako bi se duhovstvu že vendar uzel vpliv do državnih zadev. Konstans je poslednjič zagotovil pričujoče, da se je v vsih vravnah natanko držal politike republikanskega društva (to se pravi, zedinjenih frامasonskih lóž), in zastavil je besedo, da to politiko bode tudi v prihodnje, kakor do zdaj, branil in zverševal „v zvezi z br. Gambettom“ *). — Konstans je bil k sklepu živo pohvaljen zaradi svojega frامasonskega počenjanja. K temu eden ameriških katoliških listov pristavlja tehtno opombo, kako so frامasoni poprej vedno tajili, da se loža pečá z vero in politiko; dandanes se pa ti ljudje na Francoskem nič več ne anajo očitno priznavati svoj vpliv do notranjih in vnanjih politiških zadev.

Ce kdaj, je toraj čez vse zdaj potreba, da katoliški Francozi poslušajo opomin sv. Očeta Leona XIII ter saj za ta čas vse stranske ozire in koristi na strani pusté in pomagajo k zmagi verskim in deželskim koristim, katerim žuga nevéra in loža, njena predborivka. —

Amerikanske novice. Je bila to ne mara brezverska šola, kaj li?... V okrajini Rippey-ski (država Illinois) je 10. nov. divjal strahoten vihar, ki je poderl šolsko poslopje in podertine razmetal minut daleč na okrog. Tudi čez četert ure oddaljeno hišo J. Harmon-ovo z vsimi stranskimi poslopji je do tal porušil. V hiši je bila njegova žena in 5 otrok; zagnani so bili s posipjem vred kacih 200 čevljev daleč od prostora, kjer je hiša stala, najdeni posuti in vsi mnogotero poškodovani, le naj mlajši otrok je bil najden brez kake škode na bližnjem polji. — Ali to djanje angelj-varha, ki nedolžnosti ni pustil poškodovati divjim življem?

Amerikanci spoštujejo dan Gospodov. Nadsodnija v Mičiganu je nedavno pravdo zoper nekega kerčmarja tako določila, da že odpertje pivnice v nedeljo je kazni vredno, ako tudi se v nji nič ne prodaja.

Štirinajstletna zavdajavka. Kakošni so otroci, ako jih zapovedi božje ne kroté, kaže 14letna zamurka Mary Booth, ki je pred nekterimi mesci v Surry (blizo amerik. Petersburg-a) dvema zakonskima, možu in ženi, s strihninom zavdala, da bi se polastila nekaj malo denara v hiši. Ta tigrska deklina je boje naj mlajši oseba, ki je bila zdaj v zveznih državah k smerti obsojena. „Columbia“ od 23. nov. namreč piše, da v malo dnevih ima biti obešena.

Katoličanstvo je delo Božje. Protestanštvo groza obhaja zaradi silo naglega razširjanja katoliške

*) Kako zvesti so frajmavrarji tej zavezi, kažejo vedno bolj; nedavno so se resno posvetovali, kako bi se tudi na katoliške pokopališa sagnali in od onodod potrebili križe in vse, kar na keršanstvo spominja.

vere po Ameriki. Luteranski pridigarji tarnajo, da to je „živinska reč, ki se pa ne dá tajiti“. Katoliška vera, pravijo, si deželo podjarmuje, protestanški tempeljni pa stojé prazni in se bodo prodajali za razdjanje; povsod pa se zidajo in posvečujejo katoliške cerkve... Res, vzemi kateri koli ameriški list v roke, povsod in zmiraj se naznanjuje, da tu in tam se zida nova cerkev, da ta in ta je bila posvečena itd. L. 1845 je bilo v Novem Jorku in v okrogu 50.000 katoličanov in le ena ali dve cerkvi, dandanes je ondi 600.000 katoličanov. Mesto Pittsburg n. pr. je bilo l. 1816 vasica komaj s ducatom katoličanov; sedaj je katoliško mesto s 95.000 dušami in 100 duhovni... Amerikanci so praktični ljude, ki vedó preceniti, kaj jim bode v prihodnje prav prišlo; ne pa zatelebani debelokožci, kakor so evropejski proustmišljaki, ki jim je na sercu le „danes“; — „jutri“ ne več!

Bratovske zadeve.

Koledar za prihodnji teden:

25. grudna. Božični praznik, Sveti dan, ter rojstvo N. G. J. Kr. — 26. S. Štefan. — 27. S. Janez Evang. — 28. Nedolžni otroci. — 29. S. Tomaž Kantuvarski. — 30. S. Nicefor. — 31. S. Silvester.

Zahvale:

Št. 128. V prevelikih bolečinah v nogah, zaradi katerih se nisem mogla ne po noči in ne po dnevi le nekoliko opočiti, obrnila sem se z devetdnevno k Naši ljubi Gospéj presv. Serca in obljubila, ako se mi zboljša, po „Danici“ naznaniti, in ko sem milost dosegla, zdaj serčno hvalo izrekam Nji, ki je v resnici zdravje bolnikov.

V Škofji loki, 10. grudna 1882.

M. G.

V molitev priporočeni:

Neimenovan duhoven se v svoji znotranji bolezni priporoča v bratovsko molitev Naše ljube Gospéj presv. Serca. — Pijanosti vdana oseba, da bi na priprošnje N. lj. G. presv. Serca, sv. Jožefa in duš v vicah se spreobrnila in odšla pogubljenju. — Družina v velikih stiskah in zadregah obrača se z velikim zaupanjem k N. lj. G. presv. Serca in sv. Antona Pad., da bi nam bilo saj nekoliko polajšano. Ako bomo uslišani, hočemo po „Danici“ razglasiti in tudi s kakim darom se hvaležne skazati. — Nevarno zbolela oseba se priporoča v bratovsko molitev Naše ljube Gospéj presv. Serca, da bi zopet zadobila zdravje, ako je volja Božja.

Opomini k modrosti.

(Iz bukev Sirahovih, iz LI. pogl.)

25. grudna. *Molitev Jezusa, sinu Sirahovega.* (Sirah sklepa svoje modrostne bukve z molitvijo, ter Boga hvali za rešenje iz smertne nevarnosti, v katero so ga bili pahili njegovi sovražniki.) Častil te bom, Gospod kralj, in te hvalil Boga svojega zveličarja.

26. *In častil bom tvoje ime, ker si mi bil pomočnik in varh, in si rešil moje telo pogina, iz zadrege krivičnega jezika.*

27. *Spomnil sem se, o Gospod, tvoje milosti..., ker oteval njé, ki v té zaupajo, o Gospod, in jih rešiš iz rok narodov.*

28. *Hvalil bom tvoje ime neprenehoma, in ga častil z zahvalo; zakaj uslišana je bila moja molitev.*

29. *Veliko modrost sem v sebi našel, in sem v nji močno rasel. Zatoj bom čast dajal njemu, ki mi je*

dal modrost. (Molil je namreč za modrost, in modrost mu je bila dana. Mladeneč, ne pozabi tega nauka!)

30. Zakaj sklenil sem bil po nji (po modrosti) ravnati; vnet sem bil za dobro, in nisem bil osramoten. Moja duša se je za njo vojskovala, in ko sem po nji ravnal, sem bil v nji potujen. (Brez vojske ni zmage!)

31. Približajte se k meni, vi neučeni, in zberite se v hiši krotitve. (To je, v šoli modrosti se učite postaviti Božjo spolnovati in svoje hudo nagnjenje krotiti, strasti berzdati. Brentano.) Svoje delo storite pred časom in dal vam bo plačilo ob svojem času. (Zgodaj si prizadevajte za modrost, resnico, čednost: vaš trud bo Gospod obilno plačal ob svojem času.)

Listek za raznoterosti.

† V Ljubljani je 19. t. m. o 1/2 popoldne umrl č. g. Juri Košmerl, župnik v pokoju. Ranjki je bil še iz poprešnjega stoletja, rojen 4. mal. serp. 1791 v Loškem potoku, posvečen 18. kim. 1819. Pred nekaterimi meseci se je bil preselil iz Kranja v ljubljansko hiralnico sv. Jožefa, kjer je bil posebno zadovoljen. R. I. P.

Deržavni poslanci so se pretekli torek vernili z Dunaja, kjer se je zborovalo dan za dnevom od 5. grudna do zdaj. — V zadnji seji v ponedeljek je bila sprejeta nova obertnijska postava. V ti seji je tudi dr. Poklukar s tovarši naučnega ministra zaprašal, če mu je znano, kako se godi s slovenščino po slovenskih šolskih krajih na Koroškem, in če ga je volja, vse potrebno storiti, da se onod postavljajo slovenščine popolno zmožni učitelji in da se ustanovi slovenščina kot učni jezik v teh šolah?

Sv. maša za sv. Detinstvo bo v praznik nedolžnih otročičev 28. tega mesca v uršulinaki cerkvi in sicer ob 8. Ta maša, kakor je v bratovskih pravilih zaznamnjano, je za žive ude. Vsi deležniki, celó otroci pred prvim sv. Obhajilom, zamorejo popolni odpustek dobiti, ako opravijo sv. spoved, pridejo k bratovski maši in opravijo druge pogoje za odpustke, to je, če nekoliko molijo v cerkvi na papežev namen, n. pr. katic 5—7 očenašev in češenamarij. — Otroci, kakor odrašeni deležniki, le obilno se vdeležite teh velikih milost. Zraven tega pa tudi ne pozabite, da čas od Božiča do Svečnice je posebno posvečen Jezusovemu sv. Detinstvu; častite Jezusa prav posebno kakor Dete in hvalite Boga, da tudi pogane kliče v sv. Cerkev, prosite za prav obilno reševanje poganov iz teme nejeverstva in posebej malih otročičev.

Božičnica prelepa z živimi podobami (Oratorium) bode prihodnji petek, 22. t. m., v Marijanišču (novi ubožnici) na Poljanah. Vstopnina je po 50 kr. za sedeže, in po 20 kr. brez taistih. Začetek je o 1/6 zvečer.

† Č. g. Janez Demšar, župnik v Bukovšici, je 9. t. m. umrl. R. I. P. *)

Gosp. Fr. Lampe je 20. t. m. doveršil drugi „rigorosum“ — iz orientalskih jezikov. Čestitamo!

Mali nastenski koledar za leto 1883, prilepljen na debel papir, se dobiva pri Blazniku. Taki koledarčki so prav koristni za vsako hišo, ker kažejo godove za vsaki dan skozi leto.

Francösische Zustände der Gegenwart von Herman Kuhn — to je kaj dobra knjiga za inteligentne čitatelje,

*) Ker nam je dopis prepozno došel v roke, obširniše prihodnjič. Vr.

zlasti kateri ljubijo s politiko prisoljeno branje. (V katol. bukvarni, cena 1 gl. 80 kr.) — Ravno tu so tudi razni koledarji; Glücksrads-Kalender je posebno koristen.

Mašna zveza. V Ingolstadt imajo že čez 100 let družbo na čast „Marije D. brez madeža spočete“. Udje vsako leto dajo po eno sv. mašo opraviti za žive in mrtve ude; toraj se imenuje mašna zveza (Messbund). Sedaj je že čez 200.000 udov, ter se opravi čez 600 ss. maš vsak dan. Več knežjih oseb je med udi; tudi dunajski nadškof. Srečna zadnja ura živim, urno rešenje mrtvim doseči, to je glavni namen. Kdor želi pristopiti, pošlje svoj razločno pisani napis: „An den Hochw. P. Zeininger in Ingolstadt“, in naj v pismo dene najmanj 40 nemških vinarjev (n. pr. v markah), za kar dobi brez daljne plače pravila bratovske.

Lepa in koristna družba. V Parizu se je ustanovila keršanska gospejska družba za dobro izrejo otrok. Poterdilo je to družbo že 43 škofov. Gospé nosijo majhen križec in se zavežejo, ko je križ po nesramnih frajmavrarjih iz šol odpravljen, da svojim otročičem hočejo dajati križec na persi, ki ga imajo nositi.

Dobrotni darovi.

Za študentovsko kuhinjo: Č. g. župnik Fr. Kepec 1 gl. — Č. g. župnik J. Dolžan 1 gl. — Č. g. Ž. Bohinec 1 gl. — Neimen. gospod 1 gl.

Za pogorelce v Cerovcu v Stopiški fari: Dve devici veliko culo oprave in obleke.

Za pogorelce pri sv. Magdaleni nad Idrijo: Iz Mengša po č. g. župniku Jan. Zorcu 8 gl.

Za Tirolce in Korošce s povodnijo poškodovane: Iz Mengša po č. g. župniku 25 gl. — Z Ihana po č. g. župniku J. Dolžanu 13 gl.

Za opravo ubožnih farnih cerkev naše škofije: Iz Leskovic nad Loko 8 gl. — Gospa Jenčičeva 1 gl. — Gospa Mrakova 1 gl.

Za cerkev Jezusovega presv. Serca v Ljubljani: Neimenovan 1 gl. — Kat. Vodnik 25 kr. — Fara sv. Vida nad Cirknico 4 gl.

Za Marijino sirotišnico g. kan. dr. Jegliča v Sarajevu: Neimenovan 10 gl.

Za sv. Očeta: Iz Godoviča po č. g. župniku Nik. Križaju zbirka 4 gl. — Neimenovan 10 gl.

Za afrikanski misijon: Terezija Pirc 1 gl. — Neimenovan 5 gl.

Za naj potrebniši misijone: Neimenovan 10 gl.

Za sv. Detinstvo: Neimenovan 10 gl.

Za bratovščino sv. Bonifacija: Neimenovan 5 gl.

Za kristjane na Jutrovem: Iz Cirknice po preč. g. dek. J. Porentu 5 gl.

Pogovori z gg. dopisovalci.

G. Sk—č: Prav tako; prosimo. — G. J. N—be v Rad.: Naročnino oddali založništvu.

 Zmanjkalo je časa in prostora za pošteno povabilo; prosimo toraj pri-ljudno, naj prijatli brez pomude blagovolijo obnoviti naročbo na „Zgodnjo Danico“ za leto 1883.

Pošlje se naj ležej po nakaznici založništvu „Zgodnje Danice“ (ne vredništvu).